

Sygn. akt IIIU 412/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2014 r.

<i>Sąd Okręgowy</i>	<i>w Ostrołęce</i>	<i>Wydział III</i>
<i>Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych</i>		

w składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Suchcicka

Protokolant: sekr. sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2014 r. w O.

sprawy z odwołania J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 20 grudnia 2012 r. **znak** (...)

i z dnia 11 lutego 2013 r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje J. R. prawo do emerytury od 1 grudnia 2012 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt: III U 412/13

UZASADNIENIE

J. R. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 20.12.2012r., znak (...) oraz z dnia 11.02.2013r., znak (...), którymi to decyzjami ZUS odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Wniósł o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w okresie od 16.11.1976r. do 19.06.1996r. w (...) Sp. z o.o. w W. i przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że J. R. na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS wskazał, iż do stażu pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia w (...) od 16.11.1976r. do 30.04.1980r. oraz od 01.05.1980r. do 19.06.1996r. Dlatego też decyzją z dnia 20.12.2012r. odmówił ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury. Od powyższej decyzji ubezpieczony złożył za pośrednictwem ZUS odwołanie do Sądu, do którego dołączył nowe dokumenty. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie nie uwzględnił w/w okresu pracy w szczególnych warunkach i decyzją z dnia 11.02.2013r. odmówił J. R. prawa do stosownego świadczenia.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył co następuje:

J. R. urodził się w dniu (...), podstawą ubiegania się przez ubezpieczonego o prawo do emerytury jest więc ustawa z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 24 ust 1b pkt 16 tej ustawy ubezpieczonym urodzonym pomiędzy 01.10.1952r. a 31.12.1952r. przysługuje prawo do emerytury w wieku 66 lat i 8 miesięcy.

Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 1.01.2013r. w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. który łącznie spełnił następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Regułą jest, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.).

Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatrując wniosek J. R. o emeryturę na podstawie zgromadzonej dokumentacji ustalił, że ubezpieczony złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, na dzień 01.01.1999r. zgromadził staż pracy wynoszący 28 lat, 2 miesiące i 26 dni, w tym 28 lat, 1 miesiąc i 23 dni okresów składkowych i 1 miesiąc i 3 dni okresów nieskładkowych. Natomiast nie wykazał żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach. (decyzje z dni: 20.12.2012r. k. 11 a.e., 11.02.2013r., k. 23 a.e. nr (...))

Odwołujący J. R. na okoliczność wykonywania przez siebie pracy w szczególnych warunkach przedstawił ZUS świadectwo pracy wystawione w dniu 31.08.2001r. przez (...) Sp z o.o. w W., z którego wynika, że był on zatrudniony był w okresie od 02.11.1976r. do 31.08.2001r., w tym: od 02.11.1976r. do 31.03.1999r. w (...) Sp. z o.o. Zakład Zespołów (...) ul. (...), (...)-(...) W. - przejęcie w ramach art. 23¹ Kodeksu Pracy w wymiarze pełnego etatu. W okresie zatrudnienia pracownik wykonywał pracę: elektromontera, ładowacza akumulatorów, elektromechanika, elektromontera przemysłowego operatora maszyn i urządzeń, szlifierza, elektromechanika środków transportu, elektromechanika samochodowego. (k. 6 a.e. (...))

Z kserokopii świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionego w dniu 05.07.2001r. przez (...) Sp z o.o. w W. wynika, że J. R. był zatrudniony w tym zakładzie w szczególnych warunkach od dnia 16.11.1976r. do 30.04.1980r. na stanowisku elektromonter, ładowacz akumulatorów, a od 01.05.1980r. do 19.06.1996r. na stanowisku elektromonter, elektromonter przem. (k. 7 a.e. (...))

W aktach emerytalnych znajduje się także świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 23.01.2013r., wystawione przez Fabrykę (...) S.A. Zakład (...) w W., z którego wynika, że J. R. był zatrudniony w D. (...) o.o. Zakładzie Zespołów (...) w W. w okresie od dnia 16.11.1976r. do dnia 31.03.1999r. w tym: w okresach od dnia 16.11.1976 r. do dnia 31.08.1978r. i dnia 15.01.1979 r. do dnia 30.04.1980r. w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych wykaz A dział XIV poz. 13, jako elektromonter – co pod względem rodzaju wykonywanej pracy, odpowiada stanowisku elektromonter akumulatorów i baterii wymienionemu w wykazie A w dziale XIV poz. 13 pkt 2, zaś w okresie od dnia 01.09.1978r. do dnia 14.01.1979r. w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych - wykaz A dział XIV poz. 13, na stanowisku ładowacz akumulatorów wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz. 13p kt 4, w okresie od dnia 01.05.1980r. do dnia 19.06.1996r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych - wykaz A dział XIV poz. 13, jako elektromechanik, elektromonter przemysłowy, pod względem rodzaju wykonywanej pracy, odpowiada stanowisku elektromechanik akumulatorowy wymienionemu w wykazie A w dziale XIV poz. 13 pkt 1 stanowiącym Załącznik do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. (k. 18 a.e. nr (...))

ZUS zakwestionował w/w świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo z dnia 05.07.2001r. nie jest oryginałem dokumentu (decyzja z dnia 20.12.2012r.), zaś co do świadectwa z dnia 23.01.2013r. brak informacji, że Fabryka (...) S.A. Zakład (...) w W. jest następcą prawnym (...) Sp. z o.o. w W.. (decyzja z dnia 11.03.2013r.),

Wobec zakwestionowania przez organ emerytalny świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe w celu ustalenia, jakie czynności faktycznie wykonywał J. R. w Zakładzie Zespołów (...) w W..

Sąd w tym celu zażądał od przechowawcy (...) S.A. Zakładu (...) w W. akt osobowych, przesłuchał świadków i dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej i z zeznań odwołującego się jako strony.

Z akt osobowych wynika, że w dniu 02.11.1976r. pomiędzy Zakładem Zespołów (...) w W. a J. R. została zawarta umowa o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo na 14 -dniowy okres próbny, a następnie na czas nieokreślony, powierzono obowiązki elektromontera. W angażach wskazywano, że rodzaj wykonywanych czynności to naprawa i konserwacja wózków elektrycznych. Natomiast wskazywane stanowiska pracy to elektromonter, ładowacz akumulatorów, elektromechanik, elektromechanik przemysłowy, operator maszyn i urządzeń, szlifierz, elektromechanika środków transportowych. W aktach pracowniczych znajduje się także wydane w dniu 23.01.2013r. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wystawione przez Fabrykę

(...) oraz oryginalne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione w dniu 05.07.2001r. przez (...) Sp z o.o. w W.. Z dokumentacji wynika ponadto, że odwołujący się otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Na okoliczność czynności wykonywanych przez odwołującego się w spornym okresie zatrudnienia, Sąd przesłuchał także świadków.

Świadek **M. A.** zeznał, że z J. R. pracowali w Zakładzie Zespołów (...), a potem (...). Świadek pracował od 1979r. przez ponad 20 lat, do końca lat 90-tych jako ślusarz-mechanik. Angaże świadka zmieniały się, ale zawsze wykonywał pracę ślusarza-mechanika. Odwołujący się zatrudniony był już wcześniej jako elektryk przy bateriach i kwasach, na tej samej hali, ale w innym pomieszczeniu. Było ponad 30 wózków akumulatorowych. Odwołujący pracował do 2000r. Miał on do dyspozycji dwa pomieszczenia, tzw. akumulatorownię, gdzie był kwas siarkowy (...) wykorzystywany do zalania ogniw baterii. Jego praca polegała na opróżnianiu, wymianie, oczyszczaniu i wylaniu stężonego kwasu siarkowego. Pracował w specjalnym ubraniu chroniącym przed poparzeniem. Zajmował się regeneracją i czyszczeniem ogniw. Było 30 wózków, w każdym po 40 ogniw. Jak ogniwa były zasiarczone, wylewał stary kwas i zalewał nowym. Tylko odwołujący się tym zajmował, miał dużo pracy, często zostawał po godzinach. Z odwołującym pracował na zmiany elektryk Z. T.. Otrzymywali dodatek „szkodliwy” za pracę w szkodliwych warunkach. (k. 37 – 38 a.s.)

Świadek **Z. R.** zeznał, że z odwołującym pracowali w różnych pomieszczeniach w Zakładzie Zespołów (...), (...), a potem (...). Świadek od 1976r. do 2000r. jako mechanik. Odwołujący pracował od 1976r., a może nawet wcześniej do samego końca. J. R. cały czas pracował w wydzielonym pomieszczeniu - akumulatorowni przy wózkach akumulatorowych, był ładowaczem akumulatorów: płukał, zalewał elektrolitem i kwasem akumulatory. Wózków było dużo, ze 20. Widzieli się codziennie, ale pracowali w innych pomieszczeniach. J. R. zajmował się tym samym pomimo zmian nazwy pracodawcy: najpierw to był Zakład Zespołów (...) w W., potem (...), następnie D. (...) a na końcu był jeszcze (...). Jako ładowacz akumulatorów pracował też Z. T., który nie żyje. (k. 38 a.s.)

Zeznania świadków korespondują z zeznaniami odwołującego złożonymi w charakterze strony. J. R. zeznał, że w Zakładzie Zespołów (...) pracował od 02.09.1976r. Przez okres pierwszych 2 tygodni uczył się wykonywania pracy. Nikt nie chciał pracować przy akumulatorach, odwołujący był młody i przydzielono mu tę pracę. Uprawnienia do montażu i demontażu linii niskiego napięcia zdobył później. Przez dwadzieścia lat zajmował stanowisko elektromonter – ładowacz akumulatorów, angaż zmieniano w celu podniesienia wynagrodzenia. Nazwa firmy była różna, aktualnie to (...) S.A. Zakład (...). Pracował w akumulatorowni przez 8 godzin dziennie, od godz. 14.00 do 22.00, z przerwą śniadaniową. Pracy było dużo. Najtrudniej było pracować ze starymi wózkami, bo się psuły, było ponad 20 wózków. Przez cały czas konserwował akumulatory – opróżniał, oczyszczał i wymieniał elektrolit, tj. stężony kwas siarkowy i wodę. Jak już bateria był zużyta, trzeba było ją rozebrać. W baterii 80 wolt było 40 ogniw i 24 wolt w baterii z 12 ogniwami. Ogniwa układali na paletę po uprzednim ich wyjęciu i po wylaniu elektrolitu. Wózki pracowały na pierwszej zmianie, a na drugiej zmianie odwołujący zajmował się tylko akumulatorami. Cały czas pracował przy ładowaniu, wymianie akumulatorów. Miał do czynienia z kwasami, wymieniał elektrolity w bateriach. Kwasy miał w oddzielnym pomieszczeniu w magazynku, były to substancje żrące. Te gotowe elektrolity brał, zawoził na halę, gdzie stały wózki akumulatorowe i tam dokonywał wymiany lub zalewania akumulatorów w zależności od potrzeb - uzupełniał elektrolit lub się wymieniał jak już bateria była zużyta. Nie można wlewać kwasu siarkowego do akumulatora. Z magazynu brał kwas, czekał aż ostygnie, a następnie rozrabiał z wodą. Stężony kwas jest ciężki i gęsty. Trzeba go rozrobić. Elektrolit to była woda z kwasem. Kwas miał stężenie 1,30, a elektrolit 1,26. Elektrolit można było palcem zakręcić, a jak by włożył palec do kwasu, to by stracił paznokcie. Nikt nie wymieniał stężonego kwasu siarkowego, tylko elektrolit. Elektrolit odwołujący samodzielnie rozrabiał z wody destylowanej i z kwasu, prosił tylko o pomoc w transporcie 60 – litrowego baniaka. Wózki akumulatorowe nazywały się WA2, (...) (nowszy typ), (...) i były jeszcze trójkołowe wózki. Płyty ołowiane to były płyty minusowe i też miał z nimi do czynienia, bo musiał je wyjąć. Tych płyt ołowianych było kilka w akumulatorze. Zmieniały się nazwy zakładu, ale odwołujący się pracował cały czas w tym samym pomieszczeniu. Najpierw było dwóch pracowników na dwie zmiany. Od samego początku był i C., potem na jego miejsce przyszedł Z.

T. i pracował przez około 2 lata, a potem już nikogo nie przyjęto na jego miejsce. W (...) odwołujący się pracował przy alarmach, zakładał je w samochodach (...). (k. 39 - 40 a.s.)

Zdaniem Sądu w/w zeznania świadków Z. R. i M. A. w całości zasługują na wiarę, gdyż są one spójne, logiczne, wzajemnie się potwierdzają, uzupełniają i są zgodne z dokumentacją zawartą w aktach osobowych, emerytalnych i twierdzeniach J. R.. Wszyscy pracowali w tym samym zakładzie, widzieli się codziennie, orientują się więc, jakie czynności wykonywał odwołujący się. Świadkowie zeznali, że odwołujący zatrudniony był w akumulatorowni na pełen etat, miał do czynienia z kwasem siarkowym, a obowiązki wykonywał codziennie przez co najmniej 8 godzin. Za pracę w warunkach szkodliwych odwołujący się otrzymywał specjalny dodatek. Odwołujący się zeznał, że w (...) pracował przy alarmach, zakładał je w samochodach D..

W celu ustalenia, czy wyżej opisana praca wykonywana przez odwołującego się J. R. jest zaliczana do prac w warunkach szczególnych, Sąd zasięgnął także opinii biegłej z zakresu (...).

W swojej **opinii biegła** wskazała, że praca J. R. wykonywana w okresie od 16.11.1976 r. do 16.08.1994 r. i od 07.10.1994 r. do 19.06.1996 r. w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, której mowa w wykazie A dziale XIV poz. 13 rozporządzenia Rady Ministrów dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W okresie od 17.08.1994r. do 06.10.1994r. oddelegowano odwołującego do pracy na wydziale (...) i wobec braku informacji na temat wykonywanych czynności w nowym wydziale biegła nie potrafiła wskazać, czy była to praca w warunkach szczególnych.

Biegła szczegółowo wskazała, że praca w akumulatorowni polegała na konserwacji akumulatorów, tj. opróżnianiu, oczyszczaniu, przygotowywaniu i wymianie elektrolitu, doładowywaniu i rozładowywaniu akumulatorów. W przypadku całkowitego zużycia baterii odwołujący wyjmował ogniwa, przygotowywał nowe baterie. Jak zachodziła potrzeba wyjmował płyty ołowiane. Odwołujący był jedynym pracownikiem zajmującym się konserwacją akumulatorów. Wózków elektrycznych było około 20-30 sztuk. Były to wózki bułgarskie, do których baterie były drogie. Praca w akumulatorowni, wymieniona w wykazie A, dział XIV pod poz. 13 załącznika do rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. jako praca w warunkach szczególnych, była wykonywana codziennie, zajmowała odwołującemu

8 godzin, a więc była świadczona w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dziale XIV załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów zatytułowanym „Prace różne” pod poz. 13 wskazane są prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych. Zarządzenie nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz.MG.1985 nr 1, poz. 1) zawiera załącznik nr 1 stanowiący wykaz stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. W załączniku tym w dziale XIV zatytułowanym „Prace różne” pod pozycją 13 są wymienione prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych

- 1) elektromechanik akumulatorowy,
- 2) elektromonter akumulatorów i baterii,
- 3) konserwator akumulatorowy,

- 4) ładowacz akumulatorów,
- 5) monter instalacji baterii akumulatorowych,
- 6) monter akumulatorów,
- 7) przygotowawca elektrolitu,
- 8) robotnik porządkowy - sprzątacznik produkcyjny,
- 9) smarowca płyt akumulatorowych,
- 10) ślusarz akumulatorów.

Zdaniem biegłej, powyższy wykaz w tej sprawie ma istotne znaczenie i nie można go pomijać przy ocenie charakteru pracy odwołującego. Odwołujący w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w akumulatorowni zajmując się opróżnianiem, oczyszczaniem i wymianą stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych. Wykonywał przy tym prace elektromechanika akumulatorowego, konserwatora akumulatorowego, ładowacza akumulatorów, przygotowawca elektrolitu, czyli prace które zostały wymienione w wykazie resortowym. Odwołujący był zatrudniony przy pracy o znacznej szkodliwości dla zdrowia ze względu na opary kwasu siarkowego.

Przez cały okres zatrudnienia otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych za wyjątkiem dwóch miesięcy, w których przebywał na urlopie wypoczynkowym i zwolnieniu lekarskim. (k. 61 – 71 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł organ emerytalny. W piśmie z dnia 30.09.2013r. wskazał, że biegła nie ustosunkowała się do treści angażu odwołującego się, a mianowicie do: „15.11.1976r. naprawa i konserwacja wózków elektrycznych”, „01.09.1979 – ładowacz akumulatorów”. Przedmiotowe czynności nie zostały zaliczone do prac w szczególnych warunkach. Biegła nie odniosła się również do zakresów czynności odwołującego się, które konkretyzowały faktycznie wykonywane przez niego prace. Wniósł o zobowiązanie biegłej do ustosunkowania się do powyższych zastrzeżeń. (k. 78 a.s.)

W związku z wniesionymi zarzutami Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłej sądowej I. M..

W opinii uzupełniającej biegła I. M. wskazała, że angaż z dnia 15.11.1976 r. - naprawa i konserwacja wózków akumulatorowych” – nie był angażem, jak podał ZUS, tylko wnioskiem o zmianę przeszerogowania pracownika nowoprzyjętego po okresie próbnym. Mistrz Warsztatu Samochodowego A. K. w części B „ocena umiejętności zawodowych i wydajności pracy” wniosku o przeszerogowanie jako rodzaj wykonywanych czynności i ich kategorie podał: naprawa i konserwacja wózków elektrycznych. Odwołującemu podwyższono kategorię zaszerogowania z V do VI. Mistrz warsztatu samochodowego podał ogólnikowo rodzaj wykonywanych prac.

Natomiast w umowie o pracę z dnia 2.11.1976r. dopisano długopisem I kat. tzn. I kategoria zatrudnienia. Na angażach z dnia 20.07.1977r., 15.01.1979r., 01.02.1979r., 01.01.1980r., 01.05.1980r., 31.08.1982r., 01.04.1983r. dopisano długopisem I kategoria zatrudnienia.

Na angażach z dnia 01.04.1985r., 01.02.1986r., dopisano praca w warunkach szczególnych. Z dniem 20.06.1996r. przeniesiono odwołującego z wydziału EU-1770 ze stanowiska elektromonter przemysłowy do wydziału(...)

na stanowisko operator maszyn i urządzeń. Osoby zajmujące się ładowaniem akumulatorów wózków z napędem elektrycznym wykonują czynności związane z eksploatacją, a więc ich kwalifikacje powinny spełniać wymagania obowiązujące w tym okresie rozporządzenia Ministra (...)z dnia 04.05.1973r.

w sprawie kwalifikacji osób zatrudnionych przy eksploatacji urządzeń energetycznych (Dz. U. Nr 19, poz. 113).

Natomiast zmiana angażu, jak podał odwołujący, nie wiązała się ze zmianą obowiązków tylko ze zmianą wynagrodzenia.

W aktach osobowych odwołującego brak zakresu obowiązków ze spornego okresu. Dołączono jedynie zakres obowiązków służbowych, uprawnień i odpowiedzialności pracownika z dnia 17.02.2001r. na stanowisku elektromechanika samochodowego. Akta osobowe nie dawały podstaw do ustalenia zakresu obowiązków powoda faktycznie wykonywanej przez niego pracy, więc zasadnym było ustalenie tej okoliczności w oparciu o zeznania świadków. (k. 96 -99 a.s.)

Odpisy powyższej opinii uzupełniającej doręczono stronom, ale żadna nie wniosła zastrzeżeń.

Sąd w oparciu o złożone zeznania i dokumentację osobową odwołującego uznał, że J. R. wykonywał pracę w szczególnych warunkach od 16.11.1976r. do 16.08.1994r. – 17 lat i 9 miesięcy oraz 07.10.1994r. do 19.06.1996r. – tj. 1 rok, 8 miesięcy i 14 dni od w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., o której mowa w wykazie A dziale XIV poz. 13 rozporządzenia Rady Ministrów dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z uwagi na powyższe Sąd ustalił, że na dzień 1.01.1999r. J. R. zgromadził okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 19 lat, 5 miesięcy i 4 dni.

Mając na względzie poczynione ustalenia Sąd uznał, że J. R. spełnia wszystkie wymagane prawem warunki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach i na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do emerytury począwszy od 01.12.2012r. Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ emerytalny ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero przeprowadzenie szerszego postępowania dowodowego przed Sądem umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed ZUS materiał dowodowy nie pozwalał jednoznacznie na ustalenie czy odwołujący spełnił wszelkie wymagane prawem warunki uprawniające do prawa do emerytury.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.